

docia.

PRON. POP.: *kəudiés*, sentit al poble mateix,¹ i a Ralleu i als Angles.

DOC. ANT. Ponsich (p. 100) registra *Calders* en docs. de 1130, 1217, 1267, 1268, i Alart en un de 1310 (*Bull.Soc.Agr.Sc.* x, 83); «locus de *Calderiis*, qui locus est Venerabilis Bedosi de Serabo domicelli et Petri Mercatoris de Podio Ceritano» 1337 (Alart, *Stils Vilaf. Confl.*, 41v); *Cauders* 1359 (*CoDoACA* XII, 129, Ponsich (100, «castr(um) de *Cauderiis*, terra Confluente» 1375, *Cauderi* 1392, «castell de *Cauders* eo Caldés en Conflent» 1402, «lloch de *Calders*» 1438, «castrum de *Calderiis* in terra Capsirii seu Confluentis, locus de *Calders*» 1485 (Ponsich, 100).

Apareix en la forma de *Caudies* (per *Caudiers*): «Castrum de *Caudies*» 1364 (Alart, *Bull.Soc.Agr.Sc.* x, 93); Ponsich duu a més: *Caudies* 1600, 1604, 1683, *Caudies en Conflent* 1750 (p. 100). Dos testimonis de *Caudes* que duu Ponsich dels anys 1628 i 1632, també deuen ser variant de *Caudiers*, *Caldés*.

Interessa afegir la documentació que duu Ponsich sobre *Caudiers* de Fenolledès (p. 171): *Caldarios* 1011, *Cauders* 1395 (N. de) *Caldes* 1405, «conventus Fratrum Augustinorum de *Cauderiis*» 1409, *Caudies* de Parahou 1594, *Caudies* en S. XVII i en 1706, 1750. Notem també en Sabarthès: *Escaudiès*, fief, te. Lagrasse < *Als Caudiès* 1534 (*Dict. Top. de l'Aude*).

ETIM. De *CALDARIOS* 'fonts termals'. La documentació fa palesa l'ús de la forma *Calders* (que fou el resultat normal en català) junt amb la variant *Cauders* a l'Edat Mitjana. La vocalització espontània de la -l final de síl·laba solia donar-se amb bastant de freqüència davant consonant dental en el rossellonès dels Ss. XIII i XIV. Notem la presència de les dues formes *Cauders* i *Caldés* (per *Calders*, amb la r eliminada per assimilació) en els citats documents de 1402 etc.

La forma moderna *Caudiers* (*kəudiés*), que apareix en un document de 1364, sembla tenir ús general —segons la documentació disponible— en el S. XVII. Afegim que *Caudiers* amb diftong *je* era solució occitana, per tant normal en el poble fenolledès. La seva aparició en el poble conflentí no sorprèn, perquè la localitat en qüestió és molt a la vora del Capcir, zona que, com és sabut, sempre ha tingut trets fonètics occitanitzants o bé molta vacil·lació entre una i altra àrea lingüística, i en tot cas molt més a l'època medieval.² El mateix nom del Capcir, derivat de *CAPITIARIUM*, suposa molt probablement una solució occitana *Capcieir* a l'època primitiva (vegeu, s. v. *Capcir*). De fet, però, a *Caudiers* (Confl.) semblen haver co-existit des d'un principi *Calders* i *Caudiers*; amb la imposició d'aquesta darrera a la llarga.³

Finalment, és sabut que *CALDARIOS* ha deixat descendències en d'altres bandes: *Calders* (municipi del Bages), Sant Vicenç de *Calders* etc., que es tractaren en article propi. V. art. *Calders*, supra. J. G.

¹ JCor. nota que l'any 1959 quan hi va arribar per a les enquestes el poble ja estava gairebé del tot despoplat. — ² Vegeu JCor. (*LleuresC*, 280-81). — ³ D'altra banda, l'aparició de la forma catalanitzada

Cauders en el doc. de 1395, relatiu al nom fenolledès, pot ser efectivament una forma catalana en ús oficial.

La CAULA

Torrentera prop de les Escaules te. Boadella (Empordà).

Les Escaules (< *les Caules*), agregat de Boadella (Alt Empordà). Documentat *Calidas* i *Ipsis Calidis* a. 1002 i 1362 (Alsius, *Nomenclátor*). El poble degué prendre el nom de la torrentera de la Caula.

Cova de la Caula, a l'Escaula (Alt Empordà).

ETIM. Del llatí *CALIDAS* 'aigües calentes'. El nom evoluciona *CAL(I)DA* > *calla* > *caula* (cf. *LleuresC*, 215). J. F. C.

CAULÈS

Llogaret en el terme de Vidreres. Es troba en un serrat que puja de Vidreres cap a les serres de la costa, cosa d'una hora al S. del poble.

PRON. MOD.: *kəulès*, oït per JCor. a Vidreres i allí mateix (1932) i a Llagostera (28-VIII-1988).

ETIM. Del llatí *LIMES CALIDENSIS* 'partió de la rodalia de Caldes' perquè es troba al trencall de la serra entre el vessant de Lloret-Tossa i el de *Caldes* de Malavella, del nom del qual és derivat *Caulès* (cf. *DECat* II, 642b19-26) si bé aquí amb l'evolució *LD > ll > ul* estudiada per JCor. a *LleuresC*, 215. J. F. C.

Caüll, *Caülla*, V. s. v. *Casulla*

CAUNA

La Cauna de l'Aiga, partida del terme de Noedes (Conflent).

Roc de la Cauna, pda. del te. de Flaçà de Conflent.

La Cauna, partida del terme de Talteüll (Rosselló).

La Cauna Fosca, gran avenc del terme de Vingrau (Rosselló).

Cauna de la Mantella, partida del terme d'Òpol (Rosselló) (xxv, 187.23).

Un «Raimundus de *Ça-cauna*» cavaller del Temple signa en una c.d.p. de Pinell (Ribera d'Ebre) a. 1207 (Font Rius, § 222).

ETIM. Del català dialectal *cauna* 'avenc' i 'cova' parent llunyà del cat. *cova* ll. CAVA, per al qual veg. *DECat* II, 1022b42-1023a29). J. F. C.

Caúrniás, V. *Coforns*

CAVA

Municipi del Baridà situat a uns 3 k. a l'Oest del Quer Foradat (poblet agregat a aquell municipi) i a la mateixa altura d'aquest, en el vessant septentrional de la serra del Cadí.

PRON. POP.: *kábə*, oït per Casacuberta a la Seu d'Urgell; *kábə* (1935) a Arsèguel.

DOC. ANT. *Cava* 1085 (Balari, *Orig.*, 104), 2a. meitat S. XIII (Delcor, *Juifs Puigcerdà*, 32); *Cava de Barida* 1271 (Ponsich, *Top.*, 155); *Cava e Sent Christo-*